

Małgorzata Kucińska

Imiennictwo w księgach chrztów dwóch mazowieckich parafii (Strzegowo i Wrona) na przełomie XVIII i XIX wieku

Prace Językoznawcze 16/1, 87-95

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Małgorzata Kucińska
Olsztyn

Imiennictwo w księgach chrztów dwóch mazowieckich parafii (Strzegowo i Wrona) na przełomie XVIII i XIX wieku

**Personal names in the registry books of two parishes of Masovia
(Strzegowo nd Wrona), at the turn of the 18th and 19th centuries**

The subject of the article are baptismal names of the inhabitants of Strzegowo and Wrona in Masovia between 1781 and 1810.

Słowa kluczowe: imię, moda imiennicza, Strzegowo, Wrona, Mazowsze
Key words: name, naming convention, Strzegowo, Wrona, Masovia

Celem artykułu jest przedstawienie najczęściej nadawanych imion męskich i żeńskich w dwóch parafiach z terenu północnego Mazowsza w końcu XVIII i na początku XIX w. Analizowany materiał pochodzi z lat 1781–1810. Imiona wyekscerpowano z ksiąg chrztów dwóch mazowieckich parafii, oddalonych od siebie o kilkadziesiąt kilometrów – *Strzegowa*, leżącego w dzisiejszym powiecie mławskim i *Wrony*, położonej w powiecie płońskim.

Strzegowo jest nazwą dzierzawczą, utworzoną sufiksem *-owo* od hipokorystykiem **Strzeg*. Forma ta pochodzi od imion złożonych z członem *Strzeż(y)-* typu *Strzeżysław*¹. Nazwa miejscowości *Wrona* natomiast ma potrójną motywację. Mogła pochodzić od rzeczownika *wrona* (pierwotnie mogło to być miejsce zasiedlone przez wrony) lub przymiotnika *wrony* ‘czarny’. Istnieje również prawdopodobieństwo, że *Wrona* jest nazwą dzierzawczą od nazwy osobowej *Wrona*².

Z sumariusza parafii strzegowskiej wynotowano 49 imion męskich, nadanych 280 chłopcom, natomiast z sumariusza wronskiego – 50, noszonych przez

¹ K. Zierhoffer: *Nazwy miejscowe północnego Mazowsza*. Wrocław 1957, s. 349, S. Rospond: *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*. Wrocław 1984, s. 371.

² K. Zierhoffer: op. cit, s. 382.

163 użytkowników. Wśród form żeńskich z akt strzegowskich wyekscerpowano 42 imiona, nadane 259 dziewczynkom, a z sumariusza wrońskiego – 41, mających 150 użytkowniczek. W parafii strzegowskiej w latach 1781–1810 urodziło się o 226 dzieci więcej niż w parafii Wrona.

Wśród imion nadawanych dzieciom na badanym terenie pod koniec XVIII i na początku XIX w. dominowały imiona chrześcijańskie. Zjawisko to było zgodne z ogólną tendencją panującą w imiennictwie polskim w tym okresie. Już na przełomie XV i XVI w. imiona związane z kultem świętych i błogosławionych wyparły będące w powszechnym użyciu od zawiązania się państwowości polskiej życzeniowe imiona słowiańskie³. Istniało bowiem przekonanie, że nadane na chrzcie imię chrześcijańskie zapewni dziecku opiekę i ochronę konkretnego świętego⁴.

W przypadku imion męskich pochodzenia chrześcijańskiego najwięcej dzieci na badanym terenie nosiło imiona *Jan* i *Józef* (po 29 nosicieli w parafii Strzegowo, 21 i 14 w parafii wrońskiej).

Imię *Jan* pochodzi z hebrajskiego *Johohanán* ‘Jahwe jest łaskawy’. Związane jest z kultem Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty. Nosiło je również 25 papieży⁵. Było bardzo popularne już od średniowiecza, o czym świadczyła duża liczba jego wariantów graficznych oraz utworzonych od niego form hipokorystycznych⁶.

Popularność imienia *Józef* związana była z rozpowszechnionym na terenie całej Polski kultem św. Józefa, oblubieńca Matki Bożej⁷. Jak twierdzi Ewa Wolnicz-Pawłowska: „musiało ono zaistnieć w Polsce wraz z przyjęciem chrześcijaństwa, a więc co najmniej w drugiej połowie X w.”⁸. Jednakże pierwszy jego zapis pochodzi dopiero z 1203 r. (*Joseph*)⁹.

Mniej popularnymi, a mającymi powyżej 10 nosicieli imionami chrześcijańskimi były na terenie Strzegowa: *Mateusz*¹⁰ (20), *Jakub* (17) i *Piotr* (12), natomiast we Wronie – *Maciej* (13) i *Franciszek* (12).

Imię *Mateusz*, mające wspólną podstawę z imieniem *Maciej*¹¹, było bardzo popularne w średniowieczu, rzadziej natomiast występowało w XVI i XVII w.

³ M. Malec: *Imię w polskiej antroponimii i kulturze*. Kraków 2001, s. 17.

⁴ E. Rzetelska-Feleszko: *Imiona w skali wartości*. [W:] *W świecie nazw własnych*. Warszawa–Kraków 2006, s. 9–34.

⁵ J. Bubak: *Księga naszych imion*. Wrocław 1993, s. 151.

⁶ M. Malec: *Imiona chrześcijańskie w średniowiecznej Polsce*. Kraków 1994, s. 243–250.

⁷ J. Bubak: op. cit., s. 160.

⁸ E. Wolnicz-Pawłowska: *Imię „Józef” w polszczyźnie dawnej i dzisiejszej*. [W:] *Czynić sprawiedliwość w miłości. Księga pamiątkowa od Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego dla Jego Eminencji Józefa Kardynała Glempa w dwudziestą rocznicę posługi prymasowskiej*. Zebrał i oprac. ks. W. Chrostowski. Warszawa 2001, s. 364–377, cyt. s. 365.

⁹ M. Malec: *Imiona chrześcijańskie...*, s. 300.

¹⁰ Imię wystąpiło w materiale w polskiej formie.

¹¹ J. Bubak: op. cit., s. 223.

Związane jest z osobą św. Mateusza Ewangelisty. Biblijne imię *Jakub* było znane w Polsce od XIII w.¹², a popularne do końca XVIII w.¹³, co potwierdza badany materiał.

Imię *Franciszek* nadawano dzieciom ku czci św. Franciszka z Asyżu¹⁴, natomiast *Piotr* – św. Piotra Apostoła¹⁵.

Inne imiona pochodzenia chrześcijańskiego nadawane były rzadziej. Na terenie Strzegowa należały do nich: *Andrzej* i *Wawrzyniec* (po 9 nosicieli), *Antoni* i *Michał* (8), *Paweł* (7), *Mikołaj* (6), *Marcin* i *Tomasz* (5); w parafii wronskiej: *Antoni* i *Tomasz* (9), *Ignacy*, *Jakub* i *Marcin* (7), *Aleksander* i *Piotr* (6), *Ludwik* (5).

Pozostałe imiona nadawano sporadycznie, w Strzegowie: *Adam*, *Bartłomiej* i *Leon* (4), *Grzegorz*, *Łukasz* i *Stefan* (3), *Ambroży*, *Feliks*, *Ignacy*, *Karol*, *Maciej*, *Roch*, *Teodor* i *Tadeusz* (2); we Wronie: *Michał*, *Paweł* i *Wincenty* (4), *Feliks*, *Klemens*, *Szczepan* i *Wawrzyniec* (3), *Adam*, *Andrzej*, *Bonawentura*, *Jochim*, *Łukasz*, *Onufry* i *Walenty* (2).

Najwięcej imion rzadkich było notowanych tylko raz w omawianym okresie na terenie danej parafii. Należały do nich (parafia strzegowska): *Aleksander* (imię pochodzenia greckiego, związane z osobą Aleksandra Wielkiego, także imię noszone przez carów rosyjskich¹⁶), *Alojzy*, *Augustyn*, *Baltazar*, *Dionizy*, *Edward*, *Felicjan*, *Hipolit*, *Kacper*, *Kajetan*, *Konstanty*, *Melchior*, *Serafin*, *Szczepan*, *Szymon*; (parafia wronska) *Anzelm*, *Augustyn*, *Bartłomiej*, *Bernard*, *Błażej*, *Dionizy*, *Florian*, *Fryderyk*, *Gabriel*, *Grzegorz*, *Henryk*, *Izydor*, *Kajetan*, *Karol*, *Konstanty*, *Norbert*, *Rafał*, *Roch*, *Tadeusz* oraz *Teofil*.

Wśród imion notowanych pojedynczo w obydwu parafiach powtórzyły się: *Augustyn*, *Dionizy*, *Kajetan* oraz *Konstanty*.

Niektóre z imion pojedynczych pojawiły się w Polsce dopiero w XVIII w., np. *Alojzy* (spopularyzowane przez jezuitów w związku z kanonizacją Alojzego Gonzagi¹⁷), *Kajetan* (imię związane z zakonem teatynów, którego założycielem był św. Kajetan¹⁸) oraz *Edward* (do jego występowania w języku polskim przyczyniła się najprawdopodobniej *Nowa Heloiza* Jana Jakuba Rousseau¹⁹).

W materiale wystąpiły chrześcijańskie imiona męskie wywodzące się ze Słowiańszczyzny. Najpopularniejsze na badanym terenie było imię *Stanisław* (aż 18 nosicieli w Strzegowie, 6 we Wronie), po raz pierwszy poświadczone w źródłach staropolskich w 1212 roku. Imię złożone jest z dwóch członów: *Stani-* ‘stanać’

¹² H. Fros, F. Sowa: *Twoje imię. Przewodnik onomastyczno-hagiograficzny*. Kraków 1975, s. 239.

¹³ J. Bubak: op. cit., s. 150.

¹⁴ Ibidem, s. 113.

¹⁵ H. Fros, F. Sowa: op. cit., s. 378.

¹⁶ J. Bubak: op. cit., s. 33.

¹⁷ H. Fros, F. Sowa: op. cit., s. 49.

¹⁸ Ibidem, s. 271.

¹⁹ Ibidem, s. 147.

oraz *-sław* ‘sława’. W staropolszczyźnie występowały liczne skrócenia i zdrobienia tego imienia²⁰.

Pozostałe imiona pochodzenia słowiańskiego nie miały na terenie Strzegowa i Wrony tak licznych poświadczeń: *Wojciech* (po 11), *Kazimierz* (kolejno 5 i 1) oraz notowane tylko w parafii wrońskiej imię *Władysław* (1). Nosili je słowiańscy męczennicy i święci: św. Stanisław, biskup krakowski, św. Wojciech, misjonarz, zabity przez Prusów, św. Kazimierz, syn króla Kazimierza Jagiellończyka, św. Władysław, pół-Polak, syn króla węgierskiego Beli I²¹.

Podobnie jak w przypadku imion męskich, wśród żeńskich również dominują imiona chrześcijańskie. Najpopularniejszymi w obydwu parafiach były imiona *Marianna* (63 nosicielki w Strzegowie, 35 we Wronie) oraz *Katarzyna* (kolejno 35 oraz 11 użytkowniczek).

Pochodzenie imienia *Marianna* nie jest do końca jasne. Prawdopodobnie powstało jako żeński odpowiednik imienia *Marian*, było również błędnie rozumiane jako złożenie dwóch imion: *Maria* i *Anna*²². *Marianna* zastępowała zakazane imię *Maria*, które nosiła Matka Boska. Imię było również uznawane za nieszczęśliwe. Według tradycji ludowej żonaty z Marią długo nie cieszył się szczęśliwym związkiem – wcześniej umierał²³.

W parafii strzegowskiej często nadawano dziewczynkom następujące imiona: *Antonina* (17), *Anna* (16), *Józefa* i *Magdalena* (14), *Agnieszka* i *Franciszka* (12). We Wronie, oprócz wymienionych wyżej *Marianny* i *Katarzyny*, nie zanotowano imion chrześcijańskich, mających ponad dziesięć nosicielek.

Mniej jest użytkowniczek następujących imion: w Strzegowie: *Ewa* (9), *Jadwiga*, *Tekla* i *Wiktoria* (8), *Teresa* (7), *Małgorzata* (6), *Barbara*, *Helena* i *Julianna* (5); we Wronie: *Anna*, *Franciszka* i *Małgorzata* (7), *Agnieszka*, *Antonina* i *Józefa* (6) oraz *Magdalena* (5).

Większość wymienionych powyżej form to popularne imiona chrześcijańskie, które pojawiły się w Polsce we wczesnym średniowieczu²⁴. Imię *Teresa* występuje w polszczyźnie od XVII w., spopularyzowane przez kult św. Teresy od Jezusa²⁵. *Józefa* natomiast jest żeńskim odpowiednikiem imienia *Józef*, nie występowała w średniowieczu²⁶.

Niektóre imiona chrześcijańskie były nadawane bardzo rzadko, mają one od 4 do jednej nosicielki, w Strzegowie: *Agata*, *Elżbieta*, *Petronella*, *Rozalia* i *Urszula* (po 4), *Apolonia*, *Kunegunda*, *Salomea* i *Zuzanna* (po 3), *Karolina*,

²⁰ J. Bubak: op. cit., s. 283.

²¹ Ibidem.

²² Ibidem, s. 220.

²³ J. S. Bystron: *Księga imion w Polsce używanych*. Warszawa 1938, s. 44.

²⁴ Imiona te notowane są w pracy M. Malec: *Imiona chrześcijańskie...*

²⁵ J. Bubak: op. cit., s. 300.

²⁶ Ibidem, s. 161.

Róża i *Teofila* (po 2); we Wronie: *Dorota*, *Elżbieta* i *Weronika* (po 4), *Karolina*, *Kunegunda*, *Rozalia*, *Tekla* i *Teofila* (po 3), *Ewa*, *Joanna*, *Julianna*, *Justyna*, *Ludwika*, *Pelagia*, *Scholastyka*, *Teodora*, *Teresa*, *Urszula* (po 2).

Podobnie jak w przypadku imion męskich, wśród żeńskich wystąpiła znaczna liczba imion mających tylko jedną nosicielkę: w Strzegowie: *Aniela*, *Dorota*, *Eufemia*, *Gertruda*, *Honorata*, *Joanna*, *Justyna*, *Klara*, *Konstancja*, *Lucja* i *Scholastyka*; we Wronie: *Agata*, *Apolonia*, *Barbara*, *Brygida*, *Eleonora*, *Jadwiga*, *Klara*, *Krystyna*, *Petronela*, *Regina*, *Wiktoria*.

Część z nich była znana w średniowieczu, a stała się popularna dopiero w XVIII w., np. *Aniela*, *Justyna*, *Klara* (modne dzięki literaturze pięknej), *Eleonora* (swoją popularność zawdzięcza utworom Szekspira) oraz *Wiktoria*. Imię *Honorata* spotykane było w Polsce dopiero w XIX w.²⁷

Unikatowe na badanym terenie jest staropolskie imię złożone – *Bogumiła* (4 nosicielki w Strzegowie, 1 we Wronie).

W analizowanym materiale występują tzw. imion przyniesione²⁸. Imiona dzieci bardzo często nadawano zgodnie z kalendarzem, np. jeśli dziewczynka urodziła się w dzień św. Agnieszki, tj. 21 stycznia lub kilka dni wcześniej, często otrzymywała imię tej świętej.

Występowanie imion przyniesionych było typowe wśród dzieci chrzczonych w obydwu omawianych parafiach i dotyczyło zarówno imion popularnych, np. *Jan* (imieniny Jana w kalendarzu występują niezwykle często), *Józef* (chłopcy urodzeni około 19 marca, a także przed 29 stycznia czy przed 3 kwietnia), *Katarzyna* (dziewczynki urodzone przed 25 listopada, jak i przed 9 maja), *Anna* (urodzone około 26 lipca), jak i imion występujących rzadziej, np. *Izydor*, którego święto obchodzone jest 4 kwietnia, czy *Barbara* (4 grudnia).

Niektóre dzieci odziedziczyły swoje imiona po rodzicach. W Strzegowie były 34 takie przypadki (w tym 27 dziewczynek, 7 chłopców), we Wronie – 19 (9 dziewczynek, 10 chłopców).

Wśród imion męskich otrzymywanych po ojcach najczęstszy był *Jan* (2 razy w Strzegowie, 4 we Wronie). W obydwu badanych parafiach najczęściej dziedziczonym imieniem żeńskim była *Marianna*, notowana w takiej zależności aż 19 razy (14 w Strzegowie, 5 we Wronie). Jest to zrozumiałe, gdyż *Marianna* była najpopularniejszym imieniem kobiecym występującym na badanym obszarze. Pozostałe imiona nadawane po rodzicach nie były tak licznie reprezentowane: *Józef*, *Franciszek*, *Antonina*, *Barbara*, *Katarzyna*.

W dwóch przypadkach imię rodzica nadawano jako drugie: *Józef Paweł* oraz *Franciszek Jan*. Zjawisko to wystąpiło tylko wśród chłopców ochrzczonych w parafii wrońskiej.

²⁷ Ibidem, s. 137.

²⁸ J. S. Bystron: op. cit., s. 35–36.

W tabelach 1 i 2 przedstawiono dziesięć najczęściej nadawanych na badanym terenie imion męskich i kobiecych wraz z częstością ich występowania w latach 1781–1810.

Tabela 1

Dziesięć najpopularniejszych imion męskich na terenie parafii strzegowskiej i wrońskiej

Lp.	Imię męskie (Strzegowo)	Liczba nosicieli	Imię męskie (Wrona)	Liczba nosicieli
1	Jan	29	Jan	21
2	Józef	29	Józef	14
3	Mateusz	20	Maciej*	13
4	Stanisław	18	Franciszek	12
5	Jakub	17	Antoni	9
6	Walenty	13	Tomasz	9
7	Piotr	12	Wojciech	8
8	Wojciech	11	Ignacy	7
9	Andrzej	9	Jakub	7
10	Wawrzyniec	9	Marcin	7

* Imiona *Mateusz* i *Maciej* były zapisane po polsku.

Tabela 2

Dziesięć najpopularniejszych imion żeńskich na terenie parafii strzegowskiej i wrońskiej

Lp.	Imię żeńskie (Strzegowo)	Liczba nosicieli	Imię żeńskie (Wrona)	Liczba nosicieli
1	Marianna	63	Marianna	35
2	Katarzyna	35	Katarzyna	11
3	Antonina	17	Anna	7
4	Anna	16	Franciszka	7
5	Józefa	14	Małgorzata	7
6	Magdalena	14	Agnieszka	6
7	Franciszka	12	Antonina	6
8	Agnieszka	9	Józefa	6
9	Ewa	9	Magdalena	5
10	Jadwiga, Tekla Wiktoria	8	Dorota, Elżbieta, Salomea, Weronika	4

Z przedstawionych tabel wynika, iż w obydwu parafiach wśród form męskich i żeńskich dwa pierwsze miejsca zajmują te same imiona. Wśród często nadawanych imion męskich dla obu parafii wspólne są imiona *Jakub* i *Wojciech*, a pośród żeńskich – *Antonina*, *Anna*, *Franciszka* i *Józefa*.

Tabele 1 i 2 zestawiono z wynikami badań imiennictwa na Mazowszu od XV do połowy XVII w. opublikowanymi w pracy Wandy Szulowskiej²⁹ oraz artykułem autorki, w którym opracowano imiennictwo w parafii Unierzyż na Mazowszu w XVII i XVIII w.³⁰

Tabela 3

Dziesięć najpopularniejszych imion męskich w różnych regionach Mazowsza

Lp.	Imiona mazowieckie (od XV do poł. XVII w.)		Imiona w Unierzyżu (koniec XVII –XVIII w.)	Imiona w Strzegowie (koniec XVIII – pocz. XIX w.)	Imiona we Wronie (koniec XVIII – pocz. XIX w.)
	szlachta zagrodowa	szlachta folwarczna			
1	Jan	Jan	Jan	Jan	Jan
2	Stanisław	Stanisław	Józef	Józef	Józef
3	Wojciech	Mikołaj	Antoni	Mateusz	Maciej
4	Jakub	Andrzej	Jakub	Jakub	Franciszek
5	Maciej	Jakub	Paweł	Stanisław	Antoni
6	Andrzej	Wojciech	Walenty	Walenty	Tomasz
7	Mikołaj	Piotr	Piotr	Piotr	Wojciech
8	Paweł	Marcin	Franciszek	Wojciech	Ignacy
9	Marcin	Maciej	Tomasz	Andrzej	Jakub
10	Piotr	Paweł	Wawrzyniec	Wawrzyniec	Marcin

²⁹ W. Szulowska: *Dawna antroponimia Mazowsza (XV–XVII w.)*. Olsztyn 2004, s. 84.

³⁰ M. Pawikowska-Kucińska: *Imiennictwo w księgach chrztów parafii Unierzyż na Mazowszu*. „Prace Językoznawcze” 2010, z. XII, s. 149–161.

Tabela 4

Dziesięć najpopularniejszych imion żeńskich w różnych regionach Mazowsza

Lp.	Imiona mazowieckie (od XV do poł. XVII w.)	Imiona w Unierzyżu (koniec XVII – XVIII w.)	Imiona w Strzegowie (koniec XVIII – pocz. XIX w.)	Imiona we Wronie (koniec XVIII – pocz. XIX w.)
1	Katarzyna	Marianna	Marianna	Marianna
2	Anna	Katarzyna	Katarzyna	Katarzyna
3	Małgorzata	Agnieszka	Antonina	Anna
4	Dorota	Ewa	Anna	Franciszka
5	Barbara	Zofia	Józefa	Małgorzata
6	Jadwiga	Anna	Magdalena	Agnieszka
7	Elżbieta	Jadwiga	Franciszka	Antonina
8	Zofia	Magdalena	Agnieszka	Józefa
9	Agnieszka	Teresa	Ewa	Magdalena
10	Helena	Antonina	Jadwiga, Tekla, Wiktoria	Dorota, Elżbieta, Salomea, Weronika

Zestawiając ze sobą modne imiona z terenu Strzegowa i Wrony z przełomu XVII i XVIII w., Unierzyża z końca XVII w. i z XVIII w. z popularnymi imionami mazowieckimi z połowy XVI w. można stwierdzić, iż zaszły tylko niewielkie przesunięcia w obrębie imion modnych (proces ten widoczny jest zwłaszcza w imiennictwie żeńskim). W grupie imion męskich we wszystkich lokalizacjach i dobach najpopularniejszy był *Jan*. Modne w XVI w. imię *Stanisław* zostało zastąpione przez imię *Józef* (*Stanisław* pojawił się na piątym miejscu wśród najpopularniejszych imion w parafii Strzegowo). Podobnie w imiennictwie żeńskim – na Mazowszu najpopularniejsza była *Marianna*. W XVIII w. imię *Katarzyna* zastąpiło bardzo popularną w XVI w. *Annę* (choć imię *Anna* wystąpiło w dziesięć najpopularniejszych imion mazowieckich w XVIII w. na dalszych miejscach).

Wnioski

1. W analizowanym materiale dominowały imiona pochodzenia chrześcijańskiego. Można przypuszczać, iż w wyborze imienia dla dziecka kierowano się pełnioną przez nie funkcją magiczną i ochronną.

2. Znalazło się tu również kilka imion chrześcijańskich zakorzenionych w kulturze słowiańskiej, np. *Stanisław*, *Wojciech*.

3. Najpopularniejszym imieniem męskim na omawianym obszarze był *Jan*, a żeńskim – *Marianna*.

4. Znaczną część zgromadzonych imion męskich i żeńskich stanowią imiona pojedyncze, notowane tylko raz na terenie danej parafii.

5. Na badanym terenie bardzo często imiona były nadawane zgodnie z kalendarzem. Na nadawane imiona miała wpływ także tradycja rodzinna – dzieci otrzymywały imiona po rodzicach.

6. W obrębie imion modnych na Mazowszu od XVI do XVIII w. wystąpiły niewielkie przesunięcia co do częstotliwości nadawania niektórych z nich. Imiona *Andrzej* oraz *Mikołaj*, które znalazły się wśród najpopularniejszych imion na Mazowszu od XV do połowy XVII w., nie wystąpiły w późniejszych okresach w żadnej z badanych parafii. Taki sam proces dotyczył żeńskich imion *Barbara* i *Helena*. Należy także podkreślić, iż imiennictwo we Wronie jest bliższe okresowi wcześniejszemu, gdyż na tym terenie występowały imiona *Maciej*, *Marcin*, *Małgorzata*, *Dorota* i *Elżbieta*, popularne na Mazowszu w XV–XVII w. Imię *Jadwiga* kontynuowane jest tylko w Unierzyżu i w Strzegowie.

Literatura

- Bubak J. (1993): *Księga naszych imion*. Wrocław.
- Bystroń J. S. (1938): *Księga imion w Polsce używanych*. Warszawa.
- Fros H., Sowa F. (1975): *Twoje imię. Przewodnik onomastyczno-hagiograficzny*. Kraków.
- Malec M. (2001): *Imię w polskiej antroponomii i kulturze*. Kraków.
- Malec M. (1994): *Imiona chrześcijańskie w średniowiecznej Polsce*. Kraków.
- Pawikowska-Kucińska M. (2010): *Imiennictwo w księgach chrztów parafii Unierzyż na Mazowszu*. „Prace Językoznawcze” z. XII, s. 149–161.
- Rospond S. (1984): *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*. Wrocław.
- Rzetelska-Feleszko E. (2006): *Imiona w skali wartości*. [W:] *W świecie nazw własnych*. Warszawa–Kraków, s. 9–34.
- Szulowska W. (2004): *Dawna antroponomia Mazowsza (XV–XVII w.)*. Olsztyn.
- Wolnicz-Pawłowska E. (2001): *Imię „Józef” w polszczyźnie dawnej i dzisiejszej*. [W:] *Czynić sprawiedliwość w miłości. Księga pamiątkowa od Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego dla Jego Eminencji Józefa Kardynała Glempa w dwudziestą rocznicę posługi prymasowskiej*. Zebrał i oprac. ks. W. Chrostowski. Warszawa, s. 364–377.
- Zierhoffer K. (1957): *Nazwy miejscowe północnego Mazowsza*. Wrocław.

Summary

The aim of the article is to present two most commonly given masculine and feminine names in two parishes of the northern Masovia at the end of the 18th and the beginning of the 19th century. Christian names prevailed in the material. Also, it can be assumed that the magical and protective functions were taken into consideration when choosing a name. The names were often given according to a calendar. Choosing personal names in the parishes was also influenced by family traditions – the children used to be named after their parents. The most popular masculine name was *Jan* and the most popular feminine name was *Marianna*.